

Jednořádkový komentář začíná křížkem

*""" Víceřádkové komentáře používají tři uvozovky nebo apostrofy
a jsou často využívány jako dokumentační komentáře k metodám
"""*

*#####
1. Primitivní datové typy a operátory
#####*

Čísla

3 # => 3

Aritmetické operace se chovají běžným způsobem

1 + 1 # => 2

8 - 1 # => 7

*10 * 2 # => 20*

Až na dělení, které vrací desetinné číslo

35 / 5 # => 7.0

*# Při celočíselném dělení je desetinná část oříznuta (pro kladná i
záporná čísla)*

5 // 3 # => 1

5.0 // 3.0 # => 1.0 # celočíselně dělit lze i desetinným číslem

-5 // 3 # => -2

-5.0 // 3.0 # => -2.0

Pokud použijete desetinné číslo, výsledek je jím také

*3 * 2.0 # => 6.0*

Modulo

7 % 3 # => 1

Mocnění (x na y-tou)

*2**4 # => 16*

Pro vynucení priority použijte závorky

*(1 + 3) * 2 # => 8*

Logické hodnoty

True

False

Negace se provádí pomocí not

not True # => False

not False # => True

```
# Logické operátory
# U operátorů záleží na velikosti písmen
True and False # => False
False or True  # => True
```

```
# Používání logických operátorů s čísly
0 and 2      # => 0
-5 or 0      # => -5
0 == False   # => True
2 == True    # => False
1 == True    # => True
```

```
# Rovnost je ==
1 == 1  # => True
2 == 1  # => False
```

```
# Nerovnost je !=
1 != 1  # => False
2 != 1  # => True
```

```
# Další porovnání
1 < 10  # => True
1 > 10  # => False
2 <= 2  # => True
2 >= 2  # => True
```

```
# Porovnání se dají řetězit!
1 < 2 < 3  # => True
2 < 3 < 2  # => False
```

```
# Řetězce používají " nebo ' a mohou obsahovat UTF8 znaky
"Toto je řetězec."
'Toto je také řetězec.'
```

```
# Řetězce se také dají sčítat, ale nepoužívejte to
"Hello " + "world!" # => "Hello world!"
# Dají se spojovat i bez '+'
"Hello " "world!"   # => "Hello world!"
```

```
# Řetězec lze považovat za seznam znaků
"Toto je řetězec"[0] # => 'T'
```

```
# .format lze použít ke skládání řetězců
"{ } mohou být { }".format("řetězce", "skládány")
```

```
# Formátovací argumenty můžete opakovat
"{0} {1} stříkaček stříkalo přes {0} {1} střech".format("tři sta třicet  
tři", "stříbrných")
```

```
# => "tři sta třicet tři stříbrných stříkaček stříkalo přes tři sta
třicet tři stříbrných střech"
```

```
# Pokud nechcete počítat, můžete použít pojmenované argumenty
"{jmeno} si dal {jidlo}".format(jmeno="Franta", jidlo="guláš") # =>
"Franta si dal guláš"
```

```
# Pokud zároveň potřebujete podporovat Python 2.5 a nižší, můžete použít
starší způsob formátování
"%s se dají %s jako v %s" % ("řetězce", "skládat", "jazyce C")
```

```
# None je objekt (jinde NULL, nil, ...)
None # => None
```

```
# Pokud porovnáváte něco s None, nepoužívejte operátor rovnosti "==",
# použijte raději operátor "is", který testuje identitu.
"něco" is None # => False
None is None # => True
```

```
# None, 0, a prázdný řetězec/seznam/slovník se vyhodnotí jako False
# Vše ostatní se vyhodnotí jako True
bool(0) # => False
bool("") # => False
bool([]) # => False
bool({}) # => False
```

```
#####
## 2. Proměnné a kolekce
#####
```

```
# Python má funkci print
print("Jsem 3. Python 3.")
```

```
# Proměnné není třeba deklarovat před přiřazením
# Konvence je používat male_pismo_s_podtržitky
nazev_promenne = 5
nazev_promenne # => 5
# Názvy proměnných mohou obsahovat i UTF8 znaky
název_proměnné = 5
```

```
# Přístup k předtím nepoužité proměnné vyvolá výjimku
# Odchyťávání vyjímek - viz další kapitola
neznama_promenna # Vyhodí NameError
```

```
# Seznam se používá pro ukládání sekvencí
sez = []
# Lze ho rovnou naplnit
```

```
jiny_seznam = [4, 5, 6]
```

```
# Na konec seznamu se přidává pomocí append
```

```
sez.append(1)    # sez je nyní [1]
```

```
sez.append(2)    # sez je nyní [1, 2]
```

```
sez.append(4)    # sez je nyní [1, 2, 4]
```

```
sez.append(3)    # sez je nyní [1, 2, 4, 3]
```

```
# Z konce se odebírá se pomocí pop
```

```
sez.pop()        # => 3 a sez je nyní [1, 2, 4]
```

```
# Vložme trojku zpátky
```

```
sez.append(3)    # sez je nyní znovu [1, 2, 4, 3]
```

```
# Přístup k prvkům funguje jako v poli
```

```
sez[0]    # => 1
```

```
# Mínus počítá odzadu (-1 je poslední prvek)
```

```
sez[-1]   # => 3
```

```
# Přístup mimo seznam vyhodí IndexError
```

```
sez[4]    # Vyhodí IndexError
```

```
# Pomocí řezů lze ze seznamu vybírat různé intervaly
```

```
# (pro matematiky: jedná se o uzavřený/otevřený interval)
```

```
sez[1:3]    # => [2, 4]
```

```
# Odříznutí začátku
```

```
sez[2:]     # => [4, 3]
```

```
# Odříznutí konce
```

```
sez[:3]     # => [1, 2, 4]
```

```
# Vybrání každého druhého prvku
```

```
sez[::2]    # => [1, 4]
```

```
# Vrácení seznamu v opačném pořadí
```

```
sez[::-1]   # => [3, 4, 2, 1]
```

```
# Lze použít jakoukoliv kombinaci parametrů pro vytvoření složitějšího řezu
```

```
# sez[zacatek:konec:krok]
```

```
# Odebírat prvky ze seznamu lze pomocí del
```

```
del sez[2]    # sez je nyní [1, 2, 3]
```

```
# Seznamy můžete sčítat
```

```
# Hodnoty sez a jiny_seznam přitom nejsou změněny
```

```
sez + jiny_seznam    # => [1, 2, 3, 4, 5, 6]
```

```
# Spojit seznamy lze pomocí extend
```

```
sez.extend(jiny_seznam)    # sez je nyní [1, 2, 3, 4, 5, 6]
```

```
# Kontrola, jestli prvek v seznamu existuje, se provádí pomocí in
```

```
1 in sez    # => True
```

```
r # Délku seznamu lze zjistit pomocí len
```

```
len(sez) # => 6
```

```
# N-tice je jako seznam, ale je neměnná
```

```
ntice = (1, 2, 3)
```

```
ntice[0] # => 1
```

```
ntice[0] = 3 # Vyhodí TypeError
```

```
# S n-ticemi lze dělat většinu operací, jako se seznamy
```

```
len(ntice) # => 3
```

```
ntice + (4, 5, 6) # => (1, 2, 3, 4, 5, 6)
```

```
ntice[:2] # => (1, 2)
```

```
2 in ntice # => True
```

```
# N-tice (nebo seznamy) lze rozbalit do proměnných jedním přiřazením
```

```
a, b, c = (1, 2, 3) # a je nyní 1, b je nyní 2 a c je nyní 3
```

```
# N-tice jsou vytvářeny automaticky, když vynecháte závorky
```

```
d, e, f = 4, 5, 6
```

```
# Prohození proměnných je tak velmi snadné
```

```
e, d = d, e # d je nyní 5, e je nyní 4
```

```
# Slovníky ukládají klíče a hodnoty
```

```
prazdny_slovník = {}
```

```
# Lze je také rovnou naplnit
```

```
slovník = {"jedna": 1, "dva": 2, "tři": 3}
```

```
# Přístupovat k hodnotám lze pomocí []
```

```
slovník["jedna"] # => 1
```

```
# Všechny klíče dostaneme pomocí keys() jako iterovatelný objekt. Nyní ještě
```

```
# potřebujeme obalit volání v list(), abychom dostali seznam. To rozebereme
```

```
# později. Pozor, že jakékoliv pořadí klíčů není garantováno - může být různé.
```

```
list(slovník.keys()) # => ["dva", "jedna", "tři"]
```

```
# Všechny hodnoty opět jako iterovatelný objekt získáme pomocí values(). Opět
```

```
# tedy potřebujeme použít list(), abychom dostali seznam. Stejně jako
```

```
# v předchozím případě, pořadí není garantováno a může být různé
```

```
list(slovník.values()) # => [3, 2, 1]
```

```
# Operátorem in se lze dotázat na přítomnost klíče
```

```
"jedna" in slovník # => True
```

```
1 in slovník # => False
```

```
# Přístup k neexistujícímu klíči vyhodí KeyError
```

```
slovník["čtyři"] # Vyhodí KeyError

# Metoda get() funguje podobně jako [], ale vrátí None místo vyhození
KeyError
slovník.get("jedna") # => 1
slovník.get("čtyři") # => None
# Metodě get() lze předat i výchozí hodnotu místo None
slovník.get("jedna", 4) # => 1
slovník.get("čtyři", 4) # => 4

# metoda setdefault() vloží prvek do slovníku pouze pokud tam takový
klíč není
slovník.setdefault("pět", 5) # slovník["pět"] je nastaven na 5
slovník.setdefault("pět", 6) # slovník["pět"] je pořád 5

# Přidání nové hodnoty do slovníku
slovník["čtyři"] = 4
# Hromaděně aktualizovat nebo přidat data lze pomocí update(), parametrem
je opět slovník
slovník.update({"čtyři": 4}) # slovník je nyní {"jedna": 1, "dva": 2,
"tři": 3, "čtyři": 4, "pět": 5}

# Odebírat ze slovníku dle klíče lze pomocí del
del slovník["jedna"] # odebere klíč "jedna" ze slovník

# Množiny ukládají ... překvapivě množiny
prazdna_mnozina = set()
# Také je lze rovnou naplnit. A ano, budou se vám plést se slovníky.
Bohužel.
mnozina = {1, 1, 2, 2, 3, 4} # množina je nyní {1, 2, 3, 4}

# Přidání položky do množiny
mnozina.add(5) # množina je nyní {1, 2, 3, 4, 5}

# Průnik lze udělat pomocí operátoru &
jina_mnozina = {3, 4, 5, 6}
mnozina & jina_mnozina # => {3, 4, 5}

# Sjednocení pomocí operátoru |
mnozina | jina_mnozina # => {1, 2, 3, 4, 5, 6}

# Rozdíl pomocí operátoru -
{1, 2, 3, 4} - {2, 3, 5} # => {1, 4}

# Operátorem in se lze dotázat na přítomnost prvku v množině
2 in množina # => True
9 in množina # => False
```

```
#####
## 3. Řízení toku programu, cykly
#####
```

```
# Vytvořme si proměnnou
promenna = 5
```

```
# Takto vypadá podmínka. Na odsazení v Pythonu záleží!
# Vypíše "proměnná je menší než 10".
```

```
if promenna > 10:
    print("proměnná je velká jak Rusko")
elif promenna < 10: # Část elif je nepovinná
    print("proměnná je menší než 10")
else: # Část else je také nepovinná
    print("proměnná je právě 10")
```

```
"""
```

```
Smyčka for umí iterovat (nejen) přes seznamy
vypíše:
```

```
    pes je savec
    kočka je savec
    myš je savec
```

```
"""
```

```
for zvire in ["pes", "kočka", "myš"]:
    # Můžete použít formát pro složení řetězce
    print("{} je savec".format(zvire))
```

```
"""
```

```
range(cislo) vrací iterovatelný objekt čísel od 0 do cislo
vypíše:
```

```
    0
    1
    2
    3
```

```
"""
```

```
for i in range(4):
    print(i)
```

```
"""
```

```
range(spodni_limit, horni_limit) vrací iterovatelný objekt čísel mezi
limity
vypíše:
```

```
    4
    5
    6
    7
```

```
"""
```

```
for i in range(4, 8):  
    print(i)
```

```
"""
```

Smyčka while se opakuje, dokud je podmínka splněna.
vypíše:

```
0  
1  
2  
3
```

```
"""
```

```
x = 0  
while x < 4:  
    print(x)  
    x += 1 # Zkrácený zápis x = x + 1. Pozor, žádné x++ neexistuje.
```

Výjimky lze ošetřit pomocí bloku try/except(/else/finally)

```
try:  
    # Pro vyhození výjimky použijte raise  
    raise IndexError("Přistoupil jste k neexistujícímu prvku v seznamu.")  
except IndexError as e:  
    print("Nastala chyba: {}".format(e))  
    # Vypíše: Nastala chyba: Přistoupil jste k neexistujícímu prvku v seznamu.  
except (TypeError, NameError): # Více výjimek lze zachytit najednou  
    pass # Pass znamená nedělej nic - nepřiliš vhodný způsob ošetření chyb  
else: # Volitelný blok else musí být až za bloky except  
    print("OK!") # Vypíše OK! v případě, že nenastala žádná výjimka  
finally: # Blok finally se spustí nakonec za všech okolností  
    print("Uvolníme zdroje, uzavřeme soubory...")
```

Místo try/finally lze použít with pro automatické uvolnění zdrojů

```
with open("soubor.txt") as soubor:  
    for radka in soubor:  
        print(radka)
```

*# Python běžně používá iterovatelné objekty, což je prakticky cokoliv,
co lze považovat za sekvenci. Například to, co vrátí metoda range(),
nebo otevřený soubor, jsou iterovatelné objekty.*

```
slovník = {"jedna": 1, "dva": 2, "tři": 3}  
iterovatelný_objekt = slovník.keys()  
print(iterovatelný_objekt) # => dict_keys(["jedna", "dva", "tři"]).  
Toto je iterovatelný objekt.
```

^r *# Můžeme použít cyklus for na jeho projití*

```

for klic in iterovatelný_objekt:
    print(klic)    # vypíše postupně: jedna, dva, tři

# Ale nelze přistupovat k prvkům pod jejich indexem
iterovatelný_objekt[1] # Vyhodí TypeError

# Všechny položky iterovatelného objektu lze získat jako seznam pomocí
list()
list(slovník.keys()) # => ["jedna", "dva", "tři"]

# Z iterovatelného objektu lze vytvořit iterátor
iterator = iter(iterovatelný_objekt)

# Iterátor je objekt, který si pamatuje stav v rámci svého
iterovatelného objektu
# Další hodnotu dostaneme voláním next()
next(iterator) # => "jedna"

# Iterátor si udržuje svůj stav v mezi jednotlivými voláními next()
next(iterator) # => "dva"
next(iterator) # => "tři"

# Jakmile iterátor vrátí všechna svá data, vyhodí výjimku StopIteration
next(iterator) # Vyhodí StopIteration

#####
## 4. Funkce
#####

# Pro vytvoření nové funkce použijte klíčové slovo def
def secist(x, y):
    print("x je {} a y je {}".format(x, y))
    return x + y # Hodnoty se vrací pomocí return

# Volání funkce s parametry
secist(5, 6) # => Vypíše "x je 5 a y je 6" a vrátí 11

# Jiný způsob, jak volat funkci, je použít pojmenované argumenty
secist(y=6, x=5) # Pojmenované argumenty můžete předat v libovolném
pořadí

# Lze definovat funkce s proměnným počtem (pozičních) argumentů
def vrat_argumenty(*argumenty):
    return argumenty

vrat_argumenty(1, 2, 3) # => (1, 2, 3)

# Lze definovat také funkce s proměnným počtem pojmenovaných argumentů

```

```
def vrat_pojmenovane_argumenty(**pojmenovane_argumenty):
    return pojmenovane_argumenty
```

```
vrat_pojmenovane_argumenty(kdo="se bojí", nesmi="do lesa")
# => {"kdo": "se bojí", "nesmi": "do lesa"}
```

```
# Pokud chcete, lze použít obojí najednou
# Konvence je používat pro tyto účely názvy *args a **kwargs
def vypis_vse(*args, **kwargs):
    print(args, kwargs) # print() vypíše všechny své parametry oddělené
    mezerou
```

```
vypis_vse(1, 2, a=3, b=4) # Vypíše: (1, 2) {"a": 3, "b": 4}
```

```
# * nebo ** lze použít k rozbalení N-tic nebo slovníků!
ntice = (1, 2, 3, 4)
slovník = {"a": 3, "b": 4}
vypis_vse(ntice) # Vyhodnotí se jako vypis_vse((1, 2, 3, 4)) - jeden
    parametr, N-tice
vypis_vse(*ntice) # Vyhodnotí se jako vypis_vse(1, 2, 3, 4)
vypis_vse(**slovník) # Vyhodnotí se jako vypis_vse(a=3, b=4)
vypis_vse(*ntice, **slovník) # Vyhodnotí se jako vypis_vse(1, 2, 3, 4,
    a=3, b=4)
```

```
# Viditelnost proměnných - vytvořme si globální proměnnou x
x = 5
```

```
def nastavX(cislo):
    # Lokální proměnná x překryje globální x
    x = cislo # => 43
    print(x) # => 43
```

```
def nastavGlobalniX(cislo):
    global x
    print(x) # => 5
    x = cislo # Nastaví globální proměnnou x na 6
    print(x) # => 6
```

```
nastavX(43)
nastavGlobalniX(6)
```

```
# Funkce jsou first-class objekty
def vyrobit_scitacku(pricitane_cislo):
    def scitacka(x):
        return x + pricitane_cislo
    return scitacka
```

```

pricist_10 = vyrobic_scitacku(10)
pricist_10(3) # => 13

# Klíčové slovo lambda vytvoří anonymní funkci
(lambda parametr: parametr > 2)(3) # => True

# Lze použít funkce map() a filter() z funkcionálního programování
map(pricist_10, [1, 2, 3])
# => <map object at 0x0123467> - iterovatelný objekt s obsahem: [11, 12, 13]
filter(lambda x: x > 5, [3, 4, 5, 6, 7])
# => <filter object at 0x0123467> - iterovatelný objekt s obsahem: [6, 7]

# S generátorovou notací lze dosáhnout podobných výsledků, ale vrátí seznam
[pricist_10(i) for i in [1, 2, 3]] # => [11, 12, 13]
[x for x in [3, 4, 5, 6, 7] if x > 5] # => [6, 7]
# Generátorová notace funguje i pro slovníky
{x: x**2 for x in range(1, 5)} # => {1: 1, 2: 4, 3: 9, 4: 16}
# A také pro množiny
{pismo for pismo in "abceda"} # => {"d", "a", "c", "e", "b"}

```

```
#####
```

```
## 5. Třídy
```

```
#####
```

```

# Třída Clovek je potomkem (dědí od) třídy object
class Clovek(object):

```

```

    # Atribut třídy - je sdílený všemi instancemi
    druh = "H. sapiens"

```

```

    # Toto je konstruktor. Je volán, když vytváříme instanci třídy. Dvě
    # podtržítka na začátku a na konci značí, že se jedná o atribut nebo
    # objekt využívaný Pythonem ke speciálním účelům, ale můžete sami
    # definovat jeho chování. Metody jako __init__, __str__, __repr__
    # a další se nazývají "magické metody". Nikdy nepoužívejte toto
    # speciální pojmenování pro běžné metody.

```

```

def __init__(self, jmeno):
    # Přiřazení parametru do atributu instance jmeno
    self.jmeno = jmeno

```

```

    # Metoda instance - všechny metody instance mají "self" jako první
    parametr

```

```

def rekni(self, hlaska):
    return "{jmeno}: {hlaska}".format(jmeno=self.jmeno,

```

```
hlaska=hlaska)
```

```
# Metoda třídy - sdílená všemi instancemi
# Dostává jako první parametr třídu, na které je volána
```

```
@classmethod
```

```
def vrat_druh(cls):
    return cls.druh
```

```
# Statická metoda je volána bez reference na třídu nebo instanci
```

```
@staticmethod
```

```
def odkaslej_si():
    return "*ehm*"
```

```
# Vytvoření instance
```

```
d = Clovek(jmeno="David")
```

```
a = Clovek("Adéla")
```

```
print(d.rekni("ahoj"))    # Vypíše: "David: ahoj"
```

```
print(a.rekni("nazdar"))  # Vypíše: "Adéla: nazdar"
```

```
# Volání třídní metody
```

```
d.vrat_druh()    # => "H. sapiens"
```

```
# Změna atributu třídy
```

```
Clovek.druh = "H. neanderthalensis"
```

```
d.vrat_druh()    # => "H. neanderthalensis"
```

```
a.vrat_druh()    # => "H. neanderthalensis"
```

```
# Volání statické metody
```

```
Clovek.odkaslej_si()    # => "*ehm*"
```

```
#####
```

```
## 6. Moduly
```

```
#####
```

```
# Lze importovat moduly
```

```
import math
```

```
print(math.sqrt(16.0))    # => 4
```

```
# Lze také importovat pouze vybrané funkce z modulu
```

```
from math import ceil, floor
```

```
print(ceil(3.7))    # => 4.0
```

```
print(floor(3.7))    # => 3.0
```

```
# Můžete také importovat všechny funkce z modulu, ale radši to nedělejte
```

```
from math import *
```

```
r # Můžete si přejmenovat modul při jeho importu
```

```
import math as m
math.sqrt(16) == m.sqrt(16)  # => True
```

Modul v Pythonu není nic jiného, než obyčejný soubor .py
Můžete si napsat vlastní a prostě ho importovat podle jména
from muj_modul **import** moje_funkce *# Nyní vyhodí ImportError - muj_modul neexistuje*

Funkcí dir() lze zjistit, co modul obsahuje
import math
dir(math)

```
#####
## 7. Pokročilé
#####
```

Generátory jsou funkce, které místo return obsahují yield
def nasobicka_2(sekvence):
for i **in** sekvence:
yield 2 * i

Generátor generuje hodnoty postupně, jak jsou potřeba. Místo toho, aby vrátil
celou sekvenci s prvky vynásobenými dvěma, provádí jeden výpočet v každé iteraci.
To znamená, že čísla větší než 15 se v metodě nasobicka_2 vůbec nezpracují.

Funkce range() je také generátor - vytváření seznamu 9000000000 prvků by zabralo
hodně času i paměti, proto se místo toho čísla generují postupně.

```
for i in nasobicka_2(range(9000000000)):  
    print(i) # Vypíše čísla 0, 2, 4, 6, 8, ... 30  
    if i >= 30:  
        break
```

Dekorátory jsou funkce, které se používají pro obalení jiné funkce, čímž mohou
přidávat nebo měnit její stávající chování. Funkci dostávají jako parametr
a typicky místo ní vrátí jinou, která uvnitř volá tu původní.

```
def nekolikrat(puvodni_funkce):  
    def opakovaci_funkce(*args, **kwargs):  
        for i in range(3):  
            puvodni_funkce(*args, **kwargs)
```

```
return opakovaci_funkce
```

```
@nekolikrat
```

```
def pozdrav(jmeno):  
    print("Měj se {}".format(jmeno))
```

```
pozdrav("Pepo")  # Vypíše 3x: Měj se Pepo!
```